

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Inginerie
1.3 Departamentul	Inginerie Electrică, Electronică și Calculatoare
1.4 Domeniul de studii	Calculatoare și Tehnologia Informației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	CALCULATOARE
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	28.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme de operare						
2.2 Aria de conținut							
2.3 Responsabil de curs	Șef lucr.dr.ing. Adrian Petrovan, adrian.petrovan@ieec.utcluj.ro						
2.4 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Șef lucr.dr.ing. Adrian Petrovan, adrian.petrovan@ieec.utcluj.ro						
2.5 Anul de studiu	2	2.6 Semestrul	2	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DID/DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	48				
3.8 Total ore pe semestru	104				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Programarea Calculatoarelor, Arhitectura calculatoarelor, Structuri de date și Algoritmi
4.2 de competențe	Programare în limbajul C

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Calculator, conexiune Internet
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Software specific (Sistem de operare Linux și Windows, Mediul de programare C)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C4 - Îmbunătățirea performanțelor sistemelor hardware, software și de comunicații • C4.1 - Identificarea și descrierea elementelor definitorii ale performanțelor sistemelor hardware, software și de comunicații • C4.2 - Explicarea interacțiunii factorilor care determină performanțele sistemelor hardware, software și de comunicații • C4.3 - Aplicarea metodelor și principiilor de bază pentru creșterea performanțelor sistemelor hardware, software și de comunicații • C4.4 - Alegerea criteriilor și metodelor de evaluare a performanțelor sistemelor hardware, software și de comunicații • C4.5 - Dezvoltarea de soluții profesionale pentru sisteme hardware, software și de comunicații bazate pe creșterea performanțelor
Competențe	CT1 - Comportarea onorabilă, responsabilă, etică, în spiritul legii pentru a asigura reputația profesiei CT3 - Demonstrarea spiritului de inițiativă și acțiune pentru actualizarea cunoștințelor profesionale, economice și de cultură organizațională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea conceptelor fundamentale ale sistemelor de operare, înțelegerea rolului sistemului de operare în cadrul unui sistem de calcul, analizarea modului general de funcționare a sistemului de operare și capacitatea de a folosi apeluri sistem pentru programarea sistemului de operare
7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea funcționalității și a structurii generale a sistemelor de operare. • Înțelegerea modului în care sistemul de operare gestionează resursele sistemului (gestiunea execuției, gestiunea memoriei, gestiunea dispozitivelor periferice). • Înțelegerea mecanismelor și politicilor de planificare și sincronizare a execuției și dezvoltarea capacității de a utiliza aceste mecanisme pentru rezolvarea unor probleme din lumea reală. • Înțelegerea și aplicarea apelurilor sistem în cadrul programelor C

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Rolul general al unui SO. Concepte fundamentale. Componente. Scurt istoric	Expuneri Online	
Structura SO. Concepte centrale: virtualizare, concurență, persistență. Servicii oferite de SO		
Gestiunea execuției: Procese		
Gestiunea execuției: Fire de execuție (Threads)		
Planificarea execuției		
Sincronizarea execuției		
Mecanisme de comunicare între procese		
Gestiunea memoriei interne		

Gestiunea memoriei persistente (1)		
Gestiunea memoriei persistente (2)		
Gestiunea fișierelor. SGF în Linux (ext2, ext3)		
Gestiunea fișierelor. SGF în Windows (FAT16, FAT32, NTFS)		
Protecție și securitate		
Recapitulare		
Bibliografie 1. Tanenbaum, Sisteme de operare moderne, Byblos, 2004 2. Silberschatz, Galvin, Gagne: Operating System Concepts, 8th Edition, 2009 3. Stallings, Operating Systems: Internals and Design Principles, 7th Edition, Prentice Hall, 2012 4. Arpaci-Dusseau, Operating Systems: Three Easy Pieces, online book 5. Tanenbaum, Modern Operating Systems, 3rd Edition, Prentice Hall, 2007		
8.2 Seminar / laborator / proiect	Metode de predare	Observații
Sistemul de fișiere Linux- Prezentarea structurii sistemului de fișiere. Structura discului sub Linux. Tipuri de fișiere. Caracteristici ale fișierelor.	Rezolvare pe calculator a unor probleme.	
Fișiere de comenzi – Prezentarea interpretorului de comenzi din Linux. Scrierea de fișiere de comenzi.		
Apeluri sistem de baza pentru lucrul cu fișiere - Prezentarea apelurilor sistem pentru deschiderea și închiderea fișierelor, citirea/scrierea datelor din/în fișiere (open, close, read, write etc).		
Apeluri sistem avansate pentru lucrul cu fișiere - Prezentarea apelurilor sistem de lucru cu fișiere speciale și de control a caracteristicilor fișierelor		
Procese - Apeluri sistem de creare și control a proceselor în Linux: fork, exec, wait, exit etc.		
Threaduri – fire de execuție - definiție, utilitate și modalități de implementare. Prezentarea celor mai importante caracteristici ale pachetului Pthreads		
Sincronizare folosind semafoare		
Sincronizare folosind lacăte și variabile condiționale		
Comunicarea inter procese folosind fișiere pipe		
Comunicarea inter procese folosind cozi de mesaje		
Comunicarea inter procese folosind memorie partajată		
Recapitulare mecanisme de comunicare și sincronizare.		
Recapitulare		
Verificare finală		
Bibliografie Lucrări de laborator accesibile la adresa http://kb.cunbm.utcluj.ro/		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina este fundamentală în domeniul Calculatoare și Tehnologia Informației, conținutul ei fiind de notorietate, familiarizând studenții cu principiile de funcționare ale unui sistem de operare.

10. Evaluare (prezenta fizica / online)

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală

10.4 Curs	Testarea cunoștințelor teoretice și a capacității de a rezolva unele probleme pe baza cunoștințelor	Examen scris	60%
10.5 Seminar/Laborator	Abilitați de rezolvare pe calculator a problemelor SO folosind limbajul C și apeluri sistem Linux. Activitatea la laborator și rezolvarea problemelor propuse ca teme de casă.	Evaluare practică	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea celor mai importante concepte, mecanisme și politici folosite de sistemele de operare pentru a gestiona resursele sistemului, respectiv înțelegerea apelurilor sistem și dobândirea capacității de a utiliza apeluri sistem Linux pentru implementarea unor soluții la probleme de gestiune a fișierelor și directoarelor, a proceselor, thread-urilor și mecanismelor de comunicare și sincronizare.			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
Curs		Șef lucr.dr.ing. Adrian Petrovan	
Aplicații		Șef lucr.dr.ing. Adrian Petrovan	

Data avizării în Consiliul Departamentului Inginerie Electrică, Electronică și Calculatoare	Director Departament Inginerie Electrică, Electronică și Calculatoare Șef lucr..dr.ing. Claudiu Lung
_____	
Data aprobării în Consiliul Facultății de Inginerie	Decan Conf.dr.ing.,ec. Dinu Darabă
_____	